

Phát huy sức mạnh kinh tế tập thể

Qua 10 năm xây dựng và phát triển, kinh tế tập thể của TP Cần Thơ có những bước phát triển khá mạnh mẽ. Nhiều mô hình tổ hợp tác, hợp tác xã (HTX) đã và đang phát huy sức mạnh liên kết, tạo bước phát triển mới, đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội của thành phố.

* Nhiều mô hình điển

TP Cần Thơ hiện có 2.700 tổ hợp tác và 225 HTX thu hút hơn 60.000 thành viên, phát triển trong tất cả các ngành kinh tế. Trong đó, có 80 HTX nông nghiệp, 31 HTX công nghiệp- tiểu thủ công nghiệp, 38 HTX vận tải, 54 HTX xây dựng, 14 HTX thương mại - dịch vụ, 8 quỹ tín dụng. So với năm 2004, số lượng tổ hợp tác tăng gần 1.000 tổ; HTX tăng 94 đơn vị, thành viên tăng từ 6.977 lên 9.667 hộ, vốn điều lệ từ 88,6 tỉ đồng tăng lên hơn 477 tỉ đồng, doanh số đạt trên 2.500 tỉ đồng. Theo kết quả phân loại HTX của Liên minh HTX TP Cần Thơ, toàn thành phố có khoảng 60% HTX đạt tỷ lệ khá, giỏi. Thống kê, bình quân mỗi năm thành phố có khoảng 20 tổ hợp tác và HTX được thành lập mới, có năm tăng đến 40 đơn vị. Phần lớn, các tổ hợp tác và HTX hoạt động theo mô hình liên kết hộ trong tổ chức sản xuất, ứng dụng khoa học kỹ thuật, trợ vốn, cung ứng vật tư, tiêu thụ nông sản...

Thu hoạch lúa bằng máy gặt đập liên hợp tại Tổ hợp tác sản xuất giống số 2, xã Thạnh Quới, huyện Vĩnh Thạnh.

Ông Nguyễn Quốc Hải, Chủ tịch Liên minh HTX Cần Thơ, cho biết: Mười năm qua, Liên minh HTX thành phố tăng cường các hoạt động hỗ trợ HTX, tổ hợp tác đạt nhiều hiệu quả khả quan. Liên minh đã mở 119 lớp tập huấn với trên 7.500 người tham gia, giúp các tổ chức nâng cao nhận thức về kinh tế tập thể nói chung và HTX nói riêng. Đây là một trong những hoạt động quan trọng thúc đẩy quá trình đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể. Phối hợp với các ngành, các cấp tổ chức thành lập mới HTX, giúp các HTX tự củng cố nhằm hoàn thiện tổ chức và hoạt động hiệu quả. Đồng thời, liên kết với các viện, trường Đại học Cần Thơ... giúp các HTX nâng cao kiến thức về quản lý kinh doanh, thị trường, kỹ thuật sản xuất. Ngoài ra, Liên minh còn thực hiện hỗ trợ cho các HTX một số dự án về sản xuất và sản xuất sạch hơn, can thiệp và bảo vệ quyền lợi

chính đáng khi HTX gặp vướng mắc; tổ chức 4 cuộc hội nghị HTX điển hình tiên tiến toàn thành phố; nghiên cứu và phổ biến một số mô hình điểm và điển hình ở một số địa phương đến các HTX. Những năm gần đây, nền kinh tế cả nước gặp nhiều khó khăn, thành phần kinh tế tập thể của thành phố cũng chịu tác động không nhỏ. Tuy nhiên, Liên minh thành phố đã phát huy tích cực vai trò "nhạc trưởng" hỗ trợ các tổ hợp tác, HTX đẩy mạnh liên kết, hợp tác trong hoạt động sản xuất, kinh doanh... góp phần tạo sự chuyển biến lớn trong hoạt động kinh tế tập thể trên địa bàn thành phố. Năm 2012, toàn thành phố có 25 HTX, tổ hợp tác điển hình tiên tiến cấp thành phố, 3 HTX điển hình tiên tiến cấp toàn quốc và có 1 HTX duy nhất trên toàn quốc được HTX nghề cá thể giới tôn vinh.

Nhiều HTX nuôi thủy sản phát triển khá mạnh mẽ. Điển hình là HTX thủy sản Thới An, quận Ô Môn tổ chức nuôi và tiêu thụ cá tra với qui mô lớn gần 30 ha, vốn điều lệ hơn 5,6 tỉ đồng, giải quyết việc làm cho khoảng 200 lao động nhân rỗi tại địa phương. Có năm HTX đạt doanh số 300 tỉ đồng trong khi nghề nuôi cá tra gặp nhiều khó khăn. Ông Nguyễn Ngọc Hải, Chủ nhiệm HTX Thủy sản Thới An, cho biết: Thời gian gần đây, tình hình sản xuất và tiêu thụ thủy sản gặp nhiều khó khăn, nông dân khó tìm đầu ra cho sản phẩm làm ra. Nhưng HTX Thới An vẫn sản xuất và bán được hàng, đảm bảo lợi nhuận cho các xã viên. Đề đạt được thành công đó là do HTX biết phát huy lợi thế trong việc thực hiện mô hình liên kết giữa HTX với doanh nghiệp (DN). Nhiều năm qua, HTX đã ký hợp đồng liên kết với Công ty Cổ phần thủy sản Hùng Vương; DN chịu trách nhiệm cung ứng con giống, thức ăn, thuốc thú y, bao tiêu đầu ra sản phẩm cho HTX. Ngược lại HTX phải đảm bảo quy trình kỹ thuật nuôi, bán cá cho DN theo đúng giá quy định... Nhờ linh hoạt, áp dụng đúng mục tiêu trong chiến lược kinh doanh nên HTX ngày càng hoạt động hiệu quả và ổn định. Qua đó, khẳng định sức mạnh và vị thế mới của mô hình kinh tế tập thể trong nền kinh tế thị trường.

HTX giống nông nghiệp Thốt Nốt là một trong những mô hình điểm, hoạt động có hiệu quả, cung cấp nhiều giống lúa chất lượng cho thị trường. Ông Nguyễn Minh Phương, Chủ nhiệm HTX Giống Nông nghiệp Thốt Nốt, cho biết: Năm 2008 HTX được thành lập, hoạt động chủ yếu là sản xuất và cung ứng lúa giống cho nông dân tại địa phương. HTX có 19 xã viên, đa phần là nông dân với vốn điều lệ ban đầu khoảng 500 triệu đồng. Thời gian qua, HTX hoạt động với mục tiêu giúp xã viên áp dụng tốt kỹ thuật canh tác mới và khoa học kỹ thuật vào sản xuất để tạo ra nhiều giống lúa chất lượng cao, tìm kiếm thị trường tiêu thụ dễ dàng. Đến nay, HTX có 50 ha đất và thuê thêm 10 ha tại địa phương để canh tác, tổng vốn điều lệ tăng lên 1,2 tỉ đồng, sản lượng giống cung ứng khoảng 650 tấn/năm. Theo ông Phương, xác định yếu tố chất lượng hạt giống quyết định sự phát triển bền vững và nâng cao uy tín của HTX. Vì vậy, ngoài áp dụng có hiệu quả các biện pháp trong kỹ thuật canh tác trên diện tích sẵn có, HTX còn đầu tư xây dựng 2 lò sấy với công suất sấy 50 tấn/ngày; xây dựng kho dự trữ giống có thể chứa trên 500 tấn giống..., giúp nâng cao chất lượng hạt giống, góp phần xây dựng thương hiệu và tạo niềm tin của nông dân đối với giống của HTX. Bên cạnh đó, Cần Thơ có nhiều tổ hợp tác, HTX sản xuất lúa giống ở huyện Vĩnh Thạnh, Cờ Đỏ, câu lạc bộ khuyến nông trong lĩnh vực nông nghiệp, tổ bơm tưới phục vụ sản xuất lúa... hoạt động hiệu quả, góp phần giảm chi phí, tăng thu nhập cho xã viên và nông dân.

* Tiếp tục nâng cao hiệu quả hoạt động HTX

Tuy có bước phát triển mạnh mẽ nhưng kinh tế tập thể ở TP Cần Thơ còn tồn tại nhiều hạn chế. Nhiều HTX có quy mô sản xuất nhỏ, ít vốn, máy móc thiết bị lạc hậu, trình độ và năng lực cán bộ quản lý của các tổ hợp tác, HTX còn hạn chế. Thiếu tính liên kết, liên doanh giữa DN với HTX và giữa các HTX với nhau... Để kinh tế tập thể phát triển bền vững, các ngành hữu quan thành phố cần quan tâm, đẩy mạnh công tác đào tạo trình độ quản lý kinh tế và quản lý HTX cho cán bộ chủ chốt tại các HTX nông nghiệp ở khu vực nông thôn. Tăng cường công tác hỗ trợ nhằm củng cố các HTX yếu kém; giải thể những HTX không hiệu quả. Song song đó, hỗ trợ thành lập các HTX mới, tư vấn các HTX xây dựng phương án kinh doanh, tiếp cận các nguồn vốn vay từ các chương trình... để củng cố và phát huy hiệu quả hoạt động. Phối hợp với các ngành có liên quan tăng cường công tác tuyên truyền quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước về xây dựng kinh tế tập thể. Đặc biệt, chú trọng đầu tư đối với các tổ hợp tác, HTX hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp. Bởi đây là thế mạnh của thành phố và vùng ĐBSCL. Vì vậy, ngoài chính sách hỗ trợ chung, kinh tế tập thể rất cần ngân hàng hỗ trợ lãi suất (lãi suất thấp hơn lĩnh vực sản xuất phi nông nghiệp) để phát triển bền vững.

Theo ông Nguyễn Ngọc Hải, Chủ nhiệm HTX thủy sản Thới An, cần nâng cao năng lực cán bộ, đội ngũ kế cận cho các HTX. Bởi trình độ cán bộ quyết định sự thành bại của HTX trong nền kinh tế thị trường cạnh tranh khốc liệt. Ngoài ra, bản thân các HTX cần phát huy năng lực nội tại, chủ động liên kết, hợp tác với nhau. Chú ý, khi hình thành các tổ hợp tác, HTX kiểu mới cần xuất phát từ nhu cầu thực tế, không nên chạy theo phong trào, hình thức. Cần nâng cao năng lực của ban chủ nhiệm và các xã viên để thích ứng với kinh tế thị trường. Ông Nguyễn Minh Phương, Chủ nhiệm HTX Giống nông nghiệp Thốt Nốt, cho biết: Thời gian qua, dù HTX giống Thốt Nốt có những bước tiến triển tốt nhưng đang đối mặt với áp lực cạnh tranh thị trường. Trong khi đó, nguồn vốn hoạt động của HTX còn hạn chế trong việc đầu tư xây dựng kho dự trữ, lò sấy... để nâng cao chất lượng hạt giống. Do đó, sự trợ lực từ các ngành chức năng với những chính sách hỗ trợ kịp thời cho kinh tế tập thể, góp phần hỗ trợ HTX hoạt động hiệu quả là rất cần thiết.

Ông Nguyễn Quốc Hải, Chủ tịch Liên minh HTX Cần Thơ, cho biết: Để nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể, Liên minh HTX thành phố tiếp tục phối hợp các sở ngành hữu quan thành phố, giúp các HTX củng cố chuyển đổi theo Luật HTX 2012. Tuyên truyền sâu rộng các chủ trương, chính sách về đổi mới, phát triển kinh tế tập thể, các chính sách ưu tiên hỗ trợ khuyến khích phát triển HTX. Tổ chức bồi dưỡng cho cán bộ quản lý HTX về kiến thức quản lý, phương án sản xuất kinh doanh, tập huấn chuyên môn... cho HTX tại các quận, huyện. Đồng thời, vận động thành lập HTX mới, hỗ trợ các HTX đang hoạt động củng cố và nâng cao chất lượng, xây dựng mô hình HTX điển hình. "Liên minh sẽ giữ vững và phát huy vai trò "cầu nối" hỗ trợ liên kết giữa DN với HTX và giữa các HTX với nhau để đảm bảo sản xuất gắn với thị trường tiêu thụ, góp phần tạo chuyển biến trong việc củng cố và nâng cao chất lượng hiệu quả hoạt động của kinh tế tập thể. Từ đó, phát huy vai trò của các tổ chức hợp tác trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn thành phố". Ông Nguyễn Quốc Hải khẳng định.

Bài, ảnh: MỸ HOA